

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

RADYO TELEVİZYON

**TELEVİZYON KANALININ PERSONEL
YAPISI
213GİM103**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. YAPIM YÖNETİM EKİBİ.....	2
1.1. Program Yapımcısı	2
1.2. Program Yönetmeni	3
1.3. Yönetmen Yardımcısı	3
1.4. Yapım Sorumlusu Yardımcısı.....	3
1.5. Prodüksiyon Amiri.....	4
1.6. Stüdyo Şefi.....	4
1.7. Dekoratör	4
1.8. Kostümcü	5
1.9. Makyöz	5
1.10. Kuaför	6
1.11. Stüdyo Amiri.....	6
UYGULAMA FAALİYETİ	7
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	8
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	9
2. TEKNİK PERSONEL.....	9
2.1. Teknik Yönetmen.....	9
2.2. Ölçü Bakım Elemanı.....	10
2.3. Kameraman	11
2.4. Sesçi	11
2.5. Işıkcı.....	12
2.6. Grafiker	13
2.7. Kurgucu.....	13
2.8. Resim Seçici.....	13
2.9. VTR Operatörü	14
2.10. KJ Operatörü.....	14
2.11. Prompter Operatörü.....	15
2.12. Kamera Kontrolcü.....	15
2.13. Yayın Yönetmeni	15
2.14. Ana Kumanda Sorumlusu	15
UYGULAMA FAALİYETİ	16
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	17
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	18
3. İDARİ PERSONEL.....	18
3.1. Genel Müdür	18
3.2. Yönetim Kurulu	18
3.3. Programlar Müdürü.....	18
3.4. Dış Yapımlar Müdürü	19
3.5. Muhasebe Müdürü	19
3.6. Reklam Müdürü	19
3.7. Halkla İlişkiler ve Tanıtım Müdürü	19

3.8. Bina Sorumlusu.....	19
3.9. Satın Alma Müdürü.....	19
UYGULAMA FAALİYETİ	20
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	20
MODÜL DEĞERLENDİRME	20
CEVAP ANAHTARLARI.....	20
ÖNERİLEN KAYNAKLAR.....	20
KAYNAKÇA.....	20

AÇIKLAMALAR

KOD	213GIM103
ALAN	Radyo Televizyon
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Televizyon Kanalının Personel Yapısı
MODÜLÜN TANIMI	Televizyon kuruluşunun yapım-yönetim, teknik ve idari birimlerinde çalışan personelin görev ve sorumluluklarının anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Televizyon kanalının personel yapısını incelemek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında yapım yönetim ekibi ile teknik ve idari personelin görev ve sorumluluklarını sıralayabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Yapım yönetim ekibinin görev ve sorumluluklarını sıralayabileceksiniz. 2. Teknik elemanların görev ve sorumluluklarını sıralayabileceksiniz. 3. İdari personelin görev ve sorumluluklarını sıralayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Sınıf, kütüphane, televizyon kuruluşları Donanım: Bilgisayar, internet, süreli ve süresiz yayınlar
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmeniniz modülün sonunda size uygulayacağı ölçme araçları ile kazandığımız bilgi ve becerileri ölçerek bir değerlendirme yapacaktır.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Televizyonculuğa verilen önem arttıkça, bu sektördeki istihdam olanakları da genişlemektedir. Televizyonculuk bir ekip çalışmasını gerektirir. Tek bir personelle televizyon programı yapmak mümkün değildir. Bazı küçük televizyon kanallarında, yeterli sayıda eleman bulunmamasından dolayı bir kişi çok sayıda görevi üstlenebilmektedir. Ancak ortaya iyi bir ürün çıkabilmesi için yeterli sayıda personelin iş bölümü halinde çalışması gerekir. Farklı görevlere sahip personelin her birinin, üzerine aldığı sorumluluğu başarıyla yerine getirmesi şarttır. Çünkü ekipteki herhangi bir kişinin hatası, tüm süreci olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle herkes alanında bilgi ve beceri sahibi olmalı, işini tam bir ciddiyet ve sorumluluk içinde yapmalıdır. Tüm personel görev dağılımına ve ekip çalışmasına uyumlu davrandığında, alınacak verim de o oranda artacaktır.

Sizler bu modülü başarıyla tamamladığınızda, bir televizyon kanalında görev yapan ve birbirlerine bağlı çalışan personeli tanıyabileceksiniz. Yapım yönetim ekibinde, teknik ekipte ve idari ekipte yer alan personelin görev ve sorumluluklarının neler olduğu bilgisine sahip olabileceksiniz.

Bu modülü öğrenmek için gerekli dikkati ve çabayı göstereceğinize inanıyoruz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Televizyon kanalının yapım yönetim ekibini oluşturan personelin görev ve sorumluluklarını sıralayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Televizyon kanallarının yapım yönetim ekibini oluşturan personelin görev dağılımını internette ve kütüphanelerde araştırınız. Topladığınız bilgileri rapor haline getirerek, bu raporu sınıf ortamında sununuz.

1. YAPIM YÖNETİM EKİBİ

Bir televizyon kuruluşunda çalışan personelden programların şekil ve içerik yönüyle ilgilenenlerine yapım yönetim ekibi denir. Başta yönetmen ve yapımcılar olmak üzere bu kişiler programın tasarlanmasından metin yazılmasına, dekor kurulumundan stüdyo seyircilerinin yönlendirilmesine kadar programın teknik olmayan işlerini yürütür.

Bir televizyon kanalının yapım yönetim ekibini oluşturan görevliler şunlardır:

- Program Yapımcısı
- Program Yönetmeni
- Yönetmen Yardımcısı
- Yapım Sorumlusu Yardımcısı
- Prodüksiyon Amiri
- Stüdyo Şefi
- Dekoratör
- Kostümcü
- Makyöz
- Kuaför
- Stüdyo Amiri

1.1. Program Yapımcısı

Yapımın oluşturulmasında tüm çalışmalarını idare eden ve gerekli planlamaları yapan kişidir. Yabancı programların haklarını satın alarak Türkiye’de uygular. Programla ilgili fikirleri bulur. Yapımın bütçesini belirler ve gereken mali imkânları ve malzemeleri temin eder. Yapım ekibini belirleyerek idare eder. Yazar ile program metni üzerinde çalışır. Yapıma ilişkin tüm yazışmaları sağlar. Gerekirse canlı yayınlarda yönetmene yardımcı olur. Bant yayınlarda da yönetmenle birlikte çalışmasında yarar vardır.

1.2. Program Yönetmeni

Bir programın hazırlanmasından izleyiciye sunulmasına kadar geçen evrelerden tümüyle sorumlu olan kişidir. Görüntü ve ses malzemesini plana uygun olarak naklen, canlı, banttan ya da film şeklinde yayınlamak üzere programı, program ekibini ve programa katılanları yönetir. Teknik bir ortamdan sanatsal niteliği olan bir ürün oluşturması gerekir. Bu sebeple yapımın öğeleri ve tekniği ile ilgili bilgi sahibi olmalıdır. Televizyon programcılığı bir ekip çalışması olduğundan, ekibi iyi idare etmeli ve motive etmelidir. Ekiptekilerin uyum içinde çalışmalarını sağlamalı, görüş ve tavsiyelerini dinlemelidir.

Resim 1.1: Program yönetmeni

1.3. Yönetmen Yardımcısı

Yönetmene yardım eden ve destek olan kişidir. Formları hazırlamak, yazışmaları takip etmek, izinleri almak, program taslağını ve kamera kartlarını hazırlamak gibi sorumlulukları yerine getirir. Provalarda da çekim açılarını ve diğer komutları hazırlayarak yönetmene yardımcı olur. Programın zamanını tutar. Filmi ya da kaseti geri sarar. Kurgu evresinde de yönetmene yardımcı olur. Yönetmenin kendisine devrettiği diğer görevleri üstlenir.

1.4. Yapım Sorumlusu Yardımcısı

Ana görevi yapımcıya, yönetmene ve yapımda görevli diğer elemanlara yardım etmektir. Kontrol odasında not alır, program kartlarını hazırlar. Yardımcı yönetmene zaman tutmada yardım eder. Stüdyoda da çalışır. Provalarda metni takip ederek oyunculara hatırlatma yapar. Metinlerin basımından ve değiştirilmesinden sorumludur. Ayrıca belge, kaset, slayt gibi malzemeleri muhafaza eder.

1.5. Prodüksiyon Amiri

İç ve dış yapımların oluşmasında kararı veren kişidir. Programın niteliği, hedef kitlesi gibi konularda söz sahibidir. Program müdürüyle iş birliği halinde çalışır. Programın bütçesini belirleyerek yetkili müdüre sunar. Tüm prodüksiyon hizmetlerinin düzenli ve kaliteli biçimde yürütülmesini sağlar.

1.6. Stüdyo Şefi

Stüdyonun yönetimini üstlenen kişidir. Yönetim odasıyla stüdyo arasındaki iletişimi sağlar. Kulaklık aracılığıyla yönetmenin direktiflerini stüdyodaki sunucu, oyuncu ya da konuklara iletir. Konukların stüdyoya giriş ve çıkışlarını düzenler. Adeta yönetmenin stüdyodaki uzantısı gibi çalışır. Stüdyodaki yetkili tek elemandır. Yapımcı ve yönetmenle bağlantı kurarak programın nerede yapılacağı, hangi tür ve biçimde olacağı, programa kimlerin, ne zaman ve kaç kişi katılacağı konularında bilgi alır. Kostüm ve aksesuarlar, stüdyonun teknik olanakları, ışık, dekor, grafik gibi konularda da bilgisi ve sorumlulukları bulunur.

Resim 1.2: Stüdyo şefi

1.7. Dekoratör

Yapımda kullanılacak dekoru tasarlayan ve kuran kişidir. Programın tasarımı aşamasında yönetmenden yapımın içeriği ve şekli konusunda ön bilgileri alarak dekorun ön tasarımını ve çizimini yapar, dekor maliyetini çıkartır. Kurduğu dekorla gerçeklik duygusu oluşturmaya çalışır. Mali imkânlar konusunda yapımcı ile bağlantı kurar. Yönetmen ve ışıkçı ile de istenen etkilerin sağlanması için görüşür. Dekoratör sanatçı ruhu taşınmalı, yaratıcı ve özgün tasarımlar oluşturmaya çalışmalı, programın ruhunu stüdyoya iyi bir şekilde aktarabilmelidir.

Resim 1.3: Dekoratör tarafından hazırlanmış bir program dekoru

1.8. Kostümcü

Yapımın içeriğine uygun olacak şekilde giysileri hazırlar. Kostümlerin bakımından ve korunmasından sorumludur. Oyuncuların kostümlerini ayarlar. Programın kimlik ve kişiliğine göre sunucu ve konukların kostümlerinin uyumuna dikkat eder. Aksesuar ve takıları hazırlar. Kostüm veya takıların programın akışını teknik ve estetik yönden aksatmasını engeller. Örneğin sunucunun kolyesinin yaka mikrofonuna çarparak ses çıkartması gibi.

1.9. Makyöz

Oyunculara, sunuculara ve diğer konuklara, çekimden önce gerekli makyajı yapan kişidir. Hem estetik sağlamak, hem de görüntüdeki patlamaları engellemek için boyama ve değişiklikler yapmaktan sorumludur. TV makyajı program türüne göre yapılır. Haber, eğlence, tartışma, yarışma gibi TV programlarına katılan bütün sunucu ve konuklara “Düz makyaj” yapılır. Bu makyaj kişilerin kötü görünmemesi ve parlamamasını sağlar. “Karakter makyajı” ise dramalarda kişileri rolünün gerektirdiği kimliğe büründürmek için yapılır. Örneğin genç bir kişinin rolü gereği yaşlandırılması, yüze yara bere izleri eklenmesi gibi.

Resim 1.4: Makyöz

1.10. Kuaför

Programın çekiminden önce oyuncuların, sunucuların ve diğer konukların saçlarını estetik görünüm sağlaması ya da temaya uygun olması amacıyla yapan kişidir. İşi normal bir kuaförden farklıdır.

1.11. Stüdyo Amiri

Stüdyonun sorumlusudur. Stüdyoların ve buralarda bulunan araç gereçlerin güvenliğini, bakımını ve temizliğini sağlayan, gereken tedbirleri alan ve çalışma sonrası güvenlik kontrollerini yapan kişidir. Stüdyoda bulunan cihazların, yayıncılık standartlarına göre çalışmasını sağlar. Yedek malzemelerin stok seviyelerinin tespitini yapar ve gerekli malzemelerin temini için girişimlerde bulunur.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ TV program yapımcısının görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ TV program yönetmeninin görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Yönetmen yardımcısının görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Yapım sorumlusu yardımcılarının görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Prodüksiyon amirinin görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Stüdyo şefinin görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Dekoratörün görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Kostümcünün görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Makyözün görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Kuaförün görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Stüdyo amirinin görev ve sorumluluklarını sıralayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araştırmacı olunuz. ➤ Araştırma için, süreli ve süresiz yayınlardan, internetten yararlanınız. ➤ Ayrıntıcı olunuz. ➤ Bir televizyon kanalına giderek yapım yönetim ekibini oluşturan personelin iş bölümünü gözlemleyiniz. ➤ Personelden, görev ve sorumlulukları hakkında size bilgi vermesini rica ediniz. ➤ Size yardımcı olan ve bilgi veren personele teşekkür ediniz. ➤ İnternette ve süreli, süresiz yayınlardan yaptığınız araştırmanın sonucunu, işletmedeki gözlemlerinizin sonucuyla karşılaştırınız ve sınıf ortamında arkadaşlarınızla paylaşınız. ➤ Öğrenme faaliyeti sonunda verilen değerlendirme testini yapınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorular boşluk doldurmalıdır. İlgili yerleri doğru kelimelerle doldurunuz.

1. .... yönetmenle stüdyo arasındaki iletişimi kuran elemandır.
2. .... yapımcı ve yönetmen ile diğer yapım elemanlarına yardımcı olur.
3. .... yapım için konunun niteliğine uygun giysileri hazırlayan kişidir.

Aşağıdaki sorular çoktan seçmelidir. Doğru cevabı işaretleyiniz.

4. Dekoratör, aşağıdaki elemanlardan hangisi ile yakın çalışmak zorunda **değildir**?
A)Yönetmen
B)Makyöz
C)Işıkçı
D)Yapımcı
5. Kanalda resim seçici eleman yoksa resim seçme görevini aşağıdakilerden hangisi yerine getirir?
A) Stüdyo şefi
B) Kameraman
C) Yönetmen
D) Yapımcı
6. Aşağıdakilerden hangisi yönetmen yardımcısının görevlerinden biri **değildir**?
A) Program zamanını tutmak
B) Kamera kartlarını hazırlamak
C) Gerekli formları doldurmak
D) Program bütçesini belirlemek

Aşağıdaki ifadeleri okuyup, doğru ya da yanlış seçeneklerinden birini işaretleyiniz.

7. ( ) Program yönetmeni, yapım tekniğini ve yapım öğelerini bilmek zorundadır.
8. ( ) Stüdyo amiri, yönetmene her aşamada yardımcı ve destek olan elemandır.
9. ( ) Program için gerekli mali imkânları yapımcı sağlar.
- 10 ( ) Yapım sorumlusu yardımcısının görevi, yalnızca stüdyo içerisindedir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı modül sonunda yer alan cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiyseniz öğrenme faaliyetine geri dönerek konuları tekrar ediniz. Tüm soruları doğru yanıtladıysanız, bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Televizyon kanalındaki teknik elemanların görev ve sorumluluklarını sıralayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Arkadaşlarınızla grup oluşturarak, televizyon kanalında çalışan teknik elemanların kimler olduğunu internette, kütüphanelerde ve TV kuruluşlarına giderek araştırınız. Topladığınız bilgileri sınıfta diğer arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. TEKNİK PERSONEL

TV yapımlarında gerekli cihazları kullanan, bilgisayarla tasarım/üretim yapan veya teknik cihazlarının kontrol ve bakımını yapan çalışanlar bu sınıfa girerler.

Bir televizyon kanalının teknik ekibini oluşturan görevliler şunlardır:

- Teknik Yönetmen
- Ölçü Bakım Elemanı
- Kameraman
- Sesçi
- Işıkçı
- Grafiker
- Kurgucu
- Resim Seçici
- VTR Operatörü
- KJ Operatörü
- Prompter Operatörü
- Kamera Kontrolcü
- Yayın Yönetmeni
- Ana Kumanda Sorumlusu

2.1. Teknik Yönetmen

Yapımdan teknik açıdan sorumlu olan personeldir. Programın yaratılması aşamasında kontrol masasında oturan ve yönetmenin verdiği direktifler doğrultusunda teknik masayı kumanda eden kişidir. Yayın için gereken teknik araç gereçleri temin etmek de onun görevidir. Bu araç gereçleri hazır hale getirir. Teknik personelden de sorumludur ve onları yönetir.

Resim 2.1: Teknik yönetmen

2.2. Ölçü Bakım Elemanı

Yapımın gerçekleştirilmesi için gerekli olan araçların, gereçlerin ve malzemelerin tamirini ve bakımını yapan kişidir. Arıza meydana geldiğinde giderir ve çekimin sağlıklı olarak yapılmasına katkı sağlar. Cihazların periyodik bakımlarını yapar. Arızasını gideremediği teknik cihazları yetkili servislerine ulaştırır.

Resim 2.2: Ölçü bakım elemanı

2.3. Kameraman

Çekimden önce kameranın hazırlıklarını yapan, iç ve dış çekimler sırasında kameraları kullanan kişidir. Kamerayı çalıştırır, kamera hareketlerini gerçekleştirir. Stüdyo kameramanları çektiği görüntüleri kablolarla rejide iletir. Stüdyo kameralarının birçok ayarları rejide yapılır. Dış çekimde ise kameraman, kameranın bütün ayarlarını tek başına yapar ve çektiği görüntüleri kasede kaydeder. Kameranın arızalanması halinde ilk müdahaleyi yapar veya yaptırır. Yönetmenle iş birliği halinde çalışır ve genellikle onun direktiflerini uygular. Yönetmenin verdiği talimatlara uygun şekilde en iyi çekimleri elde etmekten sorumludur.

Resim 2.3: Kameraman

2.4. Sesçi

Yapımın sesle ilgili bölümünden sorumludur. Seslerin alınması için gereken donanımı hazırlar, ses cihazlarını kontrol eder ve sesleri alır. Mikrofonların ayarlanmasından özel ses düzenlemelerine kadar sesle ilgili tüm teknik işlemlerin sorumlusudur. Yapım için gerekli tüm ses düzenlemelerini gerçekleştirir. Ses miks masasını kullanır. Stüdyo ses düzenini ayarlar. Sunucu ve konuklara gerekli mikrofonları takar. Yönetmenle iletişim ve iş birliği halinde görevini yapması gerekir.

Resim 2.4: Ses teknisyeni

Resim 2.5: Sunucuya mikrofon takan seççi personel

2.5. Işıkcı

Programların provaları, iç ve dış çekimleri için gerekli aydınlatma sistemini sağlayan, donanımı kuran kişidir. Hangi çekim için hangi ışık kaynaklarının kullanılması gerektiğini, bunların ne şekilde yerleştirileceğini bilir ve uygular. Işığın nasıl etkiler yarattığına dair teknik bilgiye ve psikoloji bilgisine sahip olması gerekir. Işık sopasıyla stüdyo ışıklarının açılıp kapatılmasını, yönünün ve şiddetinin değiştirilmesini gerçekleştirir. Işık konsolları ve ışık kontrol masasında ışıkların diğer ayarlamalarını yapar.

Resim 2.6: Aydınlatma kaynaklarının yönünü ayarlayan ışıkçı personel

Resim 2.7: Işık teknisyenliği yapan personel

2.6. Grafiker

Televizyon yayınlarının gerektirdiği bütün grafikleri, tanıtma kartlarını, diaları, resimleri, canlandırma ve benzeri materyali, yönetmen ya da yapımcının talimatına uygun şekilde estetik ve teknik koşullarla tasarlayan, çizen ve uygulayan elemandır. İyi derecede bilgisayar bilgisine ve estetik bakış açısına sahip olmalıdır.

2.7. Kurgucu

Senaryoya uygun olarak yapılmış çekimleri bir araya getirerek bitmiş bir program oluşturan elemandır. Program için çekilmiş olan değişik görüntüleri birleştirir, istenmeyen görüntüleri çıkartır, özel efekt yaratacak şekilde çekimleri bir araya getirir. Çekimler program için ayrılan süreyi aşıyorsa, çekimleri eleme işlemini yapar. Yönetmenle iş birliği halinde ve onun verdiği direktifler doğrultusunda çalışır. Kurgu işlemini yönetmenin istediği şekilde gerçekleştirir.

2.8. Resim Seçici

Resim seçme masasını kullanan kişidir. Monitörlere yansıyan farklı görüntülerden birini, yönetmenin isteğine göre seçerek yayına verir ya da banda kaydını yapar. Yönetmenle iş birliği ve iletişim halinde çalışmak zorundadır. Farklı kamera görüntülerini seçerken kararma, bindirme, zincirleme ve diğer efektler vasıtasıyla görüntüleri estetik olarak bütünleştirir.

Resim 2.8: Resim seçici

2.9. VTR Operatörü

VTR (Video Tape Recorder) cihazının kullanımından sorumlu olan elemandır. VTR cihazları, video kasetlerin oynatılması ve kaydedilmesini sağlar. Bu cihaz ile operatör, programı birden çok kamera ve resim seçme yöntemiyle kesintiye uğratmadan baştan sona kaydeder ya da sonradan kurgu ile birleştirilmesi için çekimlerin kaydını yapar. Canlı yayınlarda banttan eklenecek görüntüleri hazırlar ve sırası geldiğinde yayına aktarır.

Resim 2.9: VTR operatörü

2.10. KJ Operatörü

Alt yazı makinesi olarak da isimlendirilen karakter jeneratörünü kullanan kişidir. Daktilo makinesi gibi kullanılan klavye vasıtasıyla yazılar ve grafikler hazırlar, bunları yayına gönderir. KJ operatörünün kullandığı özel yazılımlar vardır, KJ operatörü tasarımları bu yazılımlarla hazırlar. Yayın sırasında geçen alt yazılar, sunucu ve konuk isimleri, telefon numaraları, KJ operatörü tarafından yayına gönderilir.

Resim 2.10: KJ operatörü

2.11. Prompter Operatörü

Spikeri elindeki metne bakma zahmetinden kurtaran prompter cihazının kullanımından sorumlu olan kişidir. Yayın sırasında yazıların okuma hızında kameranın önünden akmasını sağlamak için cihaza gereken komutları girer. Prompter cihazı, “Autocue” cihazı olarak da adlandırılır.

2.12. Kamera Kontrolcü

Kamera kontrol odasında çalışır. Stüdyo kameralarından gelen görüntüleri hem monitörlerden hem de Kamera Kontrol Üniteleri’nden takip eder. Çekim öncesinde kameraların aynı ışık ve renk kalitesinde çalışması için gerekli ayarları yapar. Çekim esnasında izlemeye devam ederek hataları engeller. Kameraların görüntü seviyelerini gösterge ekranından takip eder.

2.13. Yayın Yönetmeni

Ana kumanda odasında çalışır. TV kanalının tüm programlarını, reklam ve tanıtımlarını önceden belirlenmiş akış planına uyarak yayınlatır.

2.14. Ana Kumanda Sorumlusu

Ana kumanda odasının sorumluluğunu üstlenen kişidir. Burayı kumanda eder. Tüm yayınların görüntü, ses ve diğer teknik özellikleri açısından son denetimini yapar. Stüdyolardan gelen görüntüleri ve banttan programların kasetlerini, reklam ve tanıtımları yayına aktarır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Teknik yönetmenin görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Ölçü bakım elemanının görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Kameramanların görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Sesçinin görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Işıkcının görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Grafikerin görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Kurgucunun görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Resim seçicinin görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ VTR operatörünün görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ KJ operatörünün görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Prompter operatörünün görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Kamera kontrolcünün görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Yayın yönetmenin görev ve sorumluluklarını sıralayınız. ➤ Ana kumanda sorumlusunun görev ve sorumluluklarını sıralayınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araştırmacı olunuz. ➤ Kütüphanelerden ve internetten bilgi toplayınız. ➤ Ayrıntıcı olunuz. ➤ İlinizde bulunan bir televizyon kanalına giderek, teknik ekipte görev yapan personelin iş bölümünü izleyiniz. ➤ Teknik personelden, size görevleriyle ilgili bilgi vermelerini rica ediniz. ➤ Yardım ve bilgi aldığınız personele teşekkür ediniz. ➤ Sınıftaki arkadaşlarınızın gözlem sonuçlarını, kendi gözlem sonuçlarınızla karşılaştırarak sınıf ortamında tartışınız. ➤ Öğrenme faaliyeti sonunda yer alan değerlendirme testini yapınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorular boşluk doldurmaktır. İlgili yerleri doğru kelimelerle doldurunuz.

1. ...., yönetmenin istediği görüntüleri çekmekten sorumludur.
2. ...., yapımın teknik açıdan sorumlusu olan kişidir.
3. Yapımda kullanılan araç gereçlerin bakım ve tamirini ..... yapar.

Aşağıdaki sorular çoktan seçmelidir. Doğru cevabı işaretleyiniz.

4. Aşağıdakilerden hangisi televizyon kanalının teknik ekibinde yer almaz?
A) Yapımcı
B) VTR operatörü
C) Grafiker
D) Resim seçici
5. Program için gerekli aydınlatma düzenini aşağıdakilerden hangisi sağlar?
A) Yönetmen
B) Dekoratör
C) Işıklı
D) Stüdyo amiri
6. Çekilen görüntüleri senaryoya uygun olarak birleştiren kişi aşağıdakilerden hangisidir?
A) KJ operatörü
B) Prompter operatörü
C) Yapım sorumlusu yardımcısı
D) Kurgucu

Aşağıdaki ifadeleri okuyup, doğru ya da yanlış seçeneklerinden birini işaretleyiniz.

7. ( ) Prodüksiyon amiri, iç ve dış yapımların oluşturulmasında karar veren kişidir.
8. ( ) KJ operatörü, farklı kameralardan gelen görüntüleri seçerek yayına verir.
9. ( ) Ana kumanda sorumlusu, televizyon kanalının teknik ekibi içinde yer alır.
10. ( ) Çekimler programın süresini aşıyorsa, bunları resim seçici kısaltır.

DEĞERLENDİRME

Modülün sonunda yer alan cevap anahtarı yardımıyla doğru cevaplarınızı belirleyiniz. Yanlış cevaplarınız için öğrenme faaliyetinin ilgili bölümüne geri dönerek konuyu tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı doğruysa, bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Televizyon kanalında çalışan idari personelin görev ve sorumluluklarını sıralayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Televizyon kanalının idari personel yapısıyla ilgili internetten, süreli ve süresiz yayınlardan inceleme yaparak topladığımız bilgileri doküman haline getiriniz. Bu dokümanları sınıf ortamında arkadaşlarınıza sununuz.

3. İDARİ PERSONEL

Televizyon kanalının idari ekibini oluşturan görevliler şunlardır:

- Genel Müdür
- Yönetim Kurulu
- Programlar Müdürü
- Dış Yapımlar Müdürü
- Muhasebe Müdürü
- Reklam Müdürü
- Halkla İlişkiler ve Tanıtım Müdürü
- Bina Sorumlusu
- Satın Alma Müdürü

3.1. Genel Müdür

Başında bulunduğu televizyon kanalının en üst düzey yetkilisidir. Yönetim kurulunun başkanıdır. Tüm müdürlüklerden sorumludur. Kanalın yayın politikası doğrultusunda, birimler arasındaki koordinasyonu sağlar. "Genel Yayın Yönetmeni" olarak da adlandırılır.

3.2. Yönetim Kurulu

Televizyon kanalının en yüksek karar ve yönetim organıdır. Kurulun üyeleri, genel müdür başkanlığında kanalın mali, sosyal ve yayın politikasının gerektirdiği temel ilke ve hedefleri belirler ve bunlarla ilgili karar alırlar.

3.3. Programlar Müdürü

Televizyon programlarının bağlı müdürlüklere hazırlanmasından ve bu müdürlükler tarafından yayınlanmasından sorumludur. Haber ve haber programları ile reklamların yayınlanmasını sağlar. Yayın yönetim hizmetlerinin aksaksız sürdürülmesi için önlem alır ve

denetim yapar. Anons birliğini ve yayında estetik bütünlüğünü sağlar. Programlarla ilgili altyapı ihtiyaçlarını tespit ettirir ve bunların gerçekleştirilmesi için ilgili birimleri görevlendirir. Spikerleri, diksiyon ve yayın politikası bakımından denetler ve yönlendirir. Programlar müdürünün altındaki müdürlüklerin sayısı, kurumun büyüklüğüne göre değişir. Program müdürünün altında spor, eğitim, dini programlar, kültür, stüdyo programları, drama, belgesel vb. müdürleri yer alabilir.

3.4. Dış Yapımlar Müdürü

Televizyon kanalının kendi bünyesi dışında ihtiyaç duyduğu yapımları, bir dış prodüksiyon şirketinden temin etmesinden sorumlu olan kişidir. Sipariş verilen dış yapımla ilgili maliyet tespiti yaptırır, sponsor bulmak için reklam dairesiyle iş birliği halinde çalışır.

3.5. Muhasebe Müdürü

Televizyon kanalında çalışan personelin ve kanalın tüm mali harcamalarını, girdi ve çıktılarını denetleyen kişidir. Programlarla ilgili mali bütçeyi tasarlar. Personelin maaş ödemelerini düzenleyip, bankalara gereken ödeme talimatlarını verir.

3.6. Reklam Müdürü

Televizyon kanalında gösterilecek tüm reklamların anlaşmalarının yapılmasından ve yayınlanmasından sorumludur. Kanala, reklamlarla ilgili yapılan müracaatları inceler ve değerlendirir. Reklam materyallerinin süre tespitlerini yapar. Son kontrollerini gerçekleştirerek yayına hazır hale getirir ve gerekli ünitelere gönderir. Reklamların liste fiyatlarını belirler.

3.7. Halkla İlişkiler ve Tanıtım Müdürü

Kanalın prestijini ve tanıtımını sağlamaya yönelik kültürel ve sosyal ilişkileri, kanal vizyonuna uygun şekilde düzenler. Basının ve kamuoyunun kanal faaliyetleri ve televizyon yayınları konusundaki dilek, görüş ve önerilerini izler. Basına kanal ve faaliyetleri hakkında açıklama yapar. Kanalı tanıtıcı nitelikte flama, broşür, plaket, hediyelik eşya, vb. hazırlanmasını sağlar.

3.8. Bina Sorumlusu

Yayın yapılacak stüdyoların bulunduğu binaların genel güvenliğinden sorumludur. Kanalın güvenlikle ilgili tedbirlerini alıp bunların uygulanmasını sağlar.

3.9. Satın Alma Müdürü

Televizyon kanalının ihtiyaç duyduğu alımları, bütçe imkânları elverdiği ölçüde gerçekleştirir. Kamera, Ses mikseri, VTR, dekor malzemeleri, bilgisayar gibi gerekli tüm araç ve gereçleri temin eder.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Genel müdürün görev ve sorumluluklarını inceleyiniz. ➤ Yönetim kurulunun görev ve sorumluluklarını inceleyiniz. ➤ Programlar müdürünün görev ve sorumluluklarını inceleyiniz. ➤ Dış yapımlar müdürünün görev ve sorumluluklarını inceleyiniz. ➤ Muhasebe müdürünün görev ve sorumluluklarını inceleyiniz. ➤ Reklam müdürünün görev ve sorumluluklarını inceleyiniz. ➤ Halkla ilişkiler ve tanıtım müdürünün görev ve sorumluluklarını inceleyiniz. ➤ Bina sorumlusunun görev ve sorumluluklarını inceleyiniz. ➤ Satın alma müdürünün görev ve sorumluluklarını inceleyiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Araştırmacı olunuz. ➤ Kütüphanelerden ve internetten bilgi toplayınız. ➤ Ayrıntıcı olunuz. ➤ İlinizde bulunan bir televizyon kanalına giderek burada idari kadroyu oluşturan personelin görev dağılımını inceleyiniz. ➤ İdari görevleri olan personelden, size sorumlu oldukları işlerle ilgili bilgi vermelerini rica ediniz. ➤ Yardım ve bilgi aldığımız personele teşekkür ediniz. ➤ Sınıftaki arkadaşlarınızın inceleme sonuçlarını, kendi inceleme sonuçlarınızla karşılaştırarak sınıf ortamında tartışınız. ➤ Öğrenme faaliyeti sonunda yer alan değerlendirme testini yapınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorular boşluk doldurmalıdır. İlgili yerleri doğru kelimelerle doldurunuz.

1. .... , televizyon kanalının yönetim kurulu başkanıdır.
2. .... , televizyon kanalının en yüksek yönetim ve karar organıdır.
4. .... , televizyon kanalının binalarının güvenliğinden sorumludur.

Aşağıdaki sorular çoktan seçmelidir. Doğru cevabı işaretleyiniz.

5. Televizyon kanalına gerekli araç gereçleri temin eden birim aşağıdakilerden hangisidir?
  - A) Muhasebe Birimi
  - B) Halkla İlişkiler Birimi
  - C) Satın Alma Birimi
  - D) Reklam Birimi
5. Televizyon kanalının tüm mali girdi çıktısını aşağıdakilerden hangisi denetler?
  - A) Programlar Müdürü
  - B) Dış Yapımlar Müdürü
  - C) Reklam Müdürü
  - D) Muhasebe Müdürü
6. Aşağıdakilerden hangisi programlar müdürünün görevlerinden biri **değildir**?
  - A) Yayınlanacak reklamların anlaşmalarını yapar.
  - B) Yayın akışını düzenler.
  - C) Haber ve haber programlarının yayınlanmasını sağlar.
  - D) Spikerleri denetler.

Aşağıdaki ifadeleri okuyup, doğru ya da yanlış seçeneklerinden birini işaretleyiniz.

7. Genel Müdür, çalıştığı televizyon kanalının en üst düzey yetkilisidir.
8. Televizyon kanalının kendi bünyesi dışından yayın temin etmesi, Satın Alma Müdürü'nün sorumluluğundadır.
9. Stüdyodaki alet ve tesisatın korunmasından Programlar Müdürü sorumludur.
10. Televizyon kanalının prestijini arttıracak faaliyetler hazırlamak, Halkla İlişkiler Birimi'nin görevidir.

DEĞERLENDİRME

Modülün sonunda bulunan cevap anahtarıyla verdiğiniz cevapları karşılaştırınız. Yanlış cevaplarınız varsa ilgili öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi doğruysa, modül değerlendirme bölümüne geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde yer alan boşlukları doldurunuz.

1. ...., VTR cihazını kullanan elemandır.
2. Kurgucu ..... ile iletişim halinde çalışmak zorundadır.
3. Kanalın yayın politikasına uygun olarak birimler arası koordinasyonu..... sağlar.
4. ...., çekimler için gerekli aydınlatma sistemini kuran kişidir.
5. ...., programın bütçesini belirleyerek yetkili müdüre sunan elemandır.

DEĞERLENDİRME

Modül sonunda yer alan cevap anahtarından verdiğiniz yanıtların doğruluğunu kontrol ediniz. Yanlış cevapladığımız sorular varsa modülün ilgili konularına geri dönerek tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi doğruysa performans testine geçiniz.

PERFORMANS TESTİ

Aşağıdaki işlemleri uygulayarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Yapım yönetim ekibinin hiyerarşik sıralamasını şemayla gösterdiniz mi?		
2. Teknik elemanların hiyerarşik sıralamasını şemayla gösterdiniz mi?		
3. İdari personelin hiyerarşik sıralamasını şemayla gösterdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Verdiğiniz evet ve hayır cevaplarını yeniden değerlendiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız modülü tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı evet ise bir sonraki modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ -1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Stüdyo Şefi
2	Yapım Sorumlusu Yardımcısı
3	Kostümcü
4	B
5	C
6	D
7	D
8	Y
9	D
10	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ -2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Kameraman
2	Teknik Yönetmen
3	Ölçü Bakım Elemanı
4	A
5	C
6	D
7	D
8	Y
9	D
10	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ -3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Genel Müdür
2	Yönetim Kurulu
3	Bina Sorumlusu
4	C
5	D
6	A
7	D
8	Y
9	Y
10	D

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	VTR Operatörü
2	Yönetmen
3	Genel Müdür
4	Işıkçı
5	Prodüksiyon Amiri

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- CERECİ Sedat, **Televizyonda Program Yapımı**, Metropol Yayınları, İstanbul,2001.
- GÖKÇE Gürol, **Televizyon Program Yapımcılığı ve Yönetmenliği**, Der Yayınları, İstanbul, 1997.
- KAFALI Nadi, **Televizyonda Kameramanlık**, 1.Baskı, Ümit Yayıncılık, Ankara, 2000.
- KARS Neşe, **Televizyon Programı Yapalım Herkes İzlesin**, Derin Yayınları, İstanbul, 2003.

KAYNAKÇA

- CERECİ Sedat, **Televizyonda Program Yapımı**, Metropol Yayınları, İstanbul, 2001.
- DEMİRCAN, A.Kadir Hüsametdin KURT, **A'dan Z'ye Kamera Televizyon Film Yapım Yönetim**, Ankara, 2001.
- DOĞAN Asuman, **Radyo Televizyon Programı ve Yayın Uygulamaları**, MEB Yayınları, Ankara, 2001.
- GÖKÇE Gürol, **Televizyon Program Yapımcılığı ve Yönetmenliği**, Der Yayınları, İstanbul, 1997.
- KAFALI Nadi, **Televizyonda Kameramanlık**, 1.Baskı, Ümit Yayıncılık, Ankara, 2000.
- KARS Neşe, **Televizyon Programı Yapalım Herkes İzlesin**, Derin Yayınları, İstanbul, 2003.
- MUTLU Erol. **Televizyonda Program Yapımı**, A.Ü.Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara,1995.
- ÖNGÖREN Mahmut Tali, **Senaryo ve Yapım**, Alan Yayıncılık, İstanbul,1993.
- SARIOĞLU Güner, **Televizyon Program Yapımı ve Yönetimi**, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, Ankara, 1976
- www.megep.meb.gov.tr
- www.kamerarkasi.org
- <http://sintweb1/TRTKurumPortal/Documents/MEVZUAT>
- <http://www.ramapo.edu/news/mediacenter/images/jpg300/TVStudio.jpg>